

KRAJ JAVNE RASPRAVE, NASTAVAK DRUŠTVENOG RAZGOVORA

I baš kad je došlo na red da na ovim stranama objavimo poslednji deo primedaba na Nacrt zakona o stanovanju i održavanju zgrada, onaj deo u kom smo pokušali da inspirišemo predlagajući na traganje za drugaćim rešenjem stambenih potreba građana, predlažeći je zaključno rad na Nacrtu. Otud zajedno sa trećim delom primedaba objavljujemo i komentar na konačan tekst Nacrtu, naročito depresivan je jasno pokazuje da vlast zna, ali neće!

Danas u 15.00h u Resavskoj 21 na redu je četvrti razgovor o serijalu radio emisija Imenovati TO ratom, pod naslovom *Ratna i antiratna mobilizacija*. Prenosimo tekst jednog od uvodničara, bivšeg aktiviste Antiratne kampanje i Socijaldemokratske unije Zdravka Jankovića.

Naredni broj Biltena ići će 21. januara. Želimo vam sreću Novu godinu!

Učitelj neznanica i njegovi komiteti

Primedbe na Nacrt zakona o stanovanju i održavanju zgrada (3)

Smatramo da je predlagajući *prevideo* brojne mogućnosti finansiranja stambene podrške koje bi smanjile opterećenje Budžeta i samim time učinile realizaciju dela projekata stambene podrške bržom i izglednjom da deo stanovanštva koje pod tržišnim uslovima ne može da reši stambeno pitanje. Naime, država bi moralna više da se angažuje ne samo na polju realizacije, već i na polju stvaranja preduvredova i ambijenta u kom je moguće da projekte stambene podrške delom realizuju i sami korisnici, odnosno one kategorije korisnika koje ne spadaju u najugroženije. Zato je neophodno definisati karakteristike neprofitne stanogradnje koja bi na taj način bila podržana, kao i aktere koji takvu stanogradnju mogu da realizuju.

Podrška stambenom zadruštarstvu bi mogla biti jedan od delotvornih vidova uloge države u stvaranju uslova za aktivan učešće korisnika u ostvarivanju projekata stambene podrške i podsticanju održivih izvora njenog finansiranja. Državi je na raspolaganju čitav niz instrumenata, od poreskih olakšica do smanjenja ili odozloga plaćanja naknada i taksi koji pripadaju republici, jedinicima lokalne samouprave i javnim preduzećima, što bi sve doprinelo većem udruživanju građana u stambene zadruge i samooorganizovanom rešavanju stambenih potreba, odnosno održivom sistemu dela stambene podrške. Moguće je predviđeni i da svaka jedinica lokalne samouprave nameni deo raspolaživog zemljišnog fonda za stambenu podršku, i da se takvo zemljište ustpi stambenom zadruzi koja gradi zgradu za rešavanje stambenog pitanja zadruge sa odozlogom rokom plaćanja naknade. Pri tom, rešenje Nacrtu u identifikaciji lica bez stana (član 85.) se može postaviti kao uslov za sticanje statusa zadruge u zadrgama koje su kvalifikovane za ovakve podsticaje. Na taj način bi se iz skupog finansiranja iz kreditnog zaduživanja izuzeli svi koji nisu u potpunom stambenom i socijalnom bezizlazu i za koje stambena podrška NE MORA u potpunosti da se realizuje sredstvima iz budžeta.

Ovaj koncept bi se mogao ugraditi u Nacrt kroz dopunu sledećim odredbama.

Član 75.

Stambena zadruga čiji su članovi lica koja ispunjavaju uslove propisane članom 85. Zakona uživa podršku u skladu sa ovim zakonom.

Da bi zadruga ostvarila uslove za podršku u skladu sa ovim zakonom nephodno je da:

1. Zaključi ugovore o izgradnji sa svim zadrgarima kojima se izgradnjom konkretnе zgrade rešava stambeno pitanje, koji se overavaju u skladu sa zakonom koji uređuje overu potpisu.
2. Da sva lica sa kojima je zaključio ugovore o izgradnji iz tačke 1. ovog člana zadovoljavaju uslove iz člana 85. Zakona.

Član 76.

Kada stambena zadruga gradi zgradu za potrebe rešavanja stambenog pitanja zadrgara organ ovlašćen za izdavanje građevinske dozvole kako i sva javna preduzeća joj plaćanje svih naknada i taksi na 360 jednajkih mesečnih rata.

Član 77.

Stambena zadruga je oslobođena plaćanja poreza na zarade, poreza na dodatu vrednost, poreza na prenos apsolutnih prava za potrebe izgradnje stambene zgrade za rešavanje stambenog pitanja zadrgara.

Član 78.

Jedinica lokalne samouprave iz svog zemljišnog fonda stambenoj zadruzi dodeliće zemljište namenjeno izgradnji stambene zgrade po zahtevu stambene zadruge i odobriti plaćanje naknade za ustupanje zemljišta na 360 jednajkih mesečnih rata.

Član 79.

Zadrgar stambeno pitanje kroz sistem pomoći stambenoj zadruzi može rešiti samo jednom. Zadrgar koji je rešio stambeno pitanje kroz sistem pomoći stambenoj zadruzi ne može predmetni stan odužiti u periodu od 10 godina od dana useljenja.

— — —

Za najugroženija lica koja nisu u mogućnosti da reše svoje stambene potrebe bez finansijske pomoći

Izdavač:
Učitelj neznanica i njegovi komiteti

Urednik:
Ivan Zlatić

Dizajn i prelom:
Matija Medenica

donator:

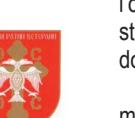
FONDACIJA ZA OTVORENO DRUŠTVO • OPEN SOCIETY FOUNDATION

partneri:

UČITELJ
NEZNALICA
I NJEGOVI KOMITETI

Imenovati
TO
ratom

Savez za radničko društvo

Imenovati TO ratom

pod firmom legalizma je u svojoj suštini negacija očiglednog poraza u ratu, suprotno volji naroda iskazano 24. septembra iste godine.

Priznavanje poraza, koga smo svi svesni, koga svi osećamo, jeste ključno za dalji napredak ovog društva. Pre neku noć vraćaju sam još dvoje plivača, koji treniraju sa mojom decom. I povela se priča o istoriji, jer jedan od njih jako voli em istoriju, em vojsku, deda vojno lice. Međutim na pitanje: „Koje je Srbija ratove vodila kao osvajačke?“, on nema odgovor, a kamo li na: „Koje je vodila kao osvajačke, pa izgubila“. To se krije. U svesti i tog mlađog čoveka stvara se slika o Srbiji kao večitoj žrtvi, koja je stalno vodila oslobodilačke ratove, koju su svi izdali i prodali i ostavili na cedilu i zato joj je danas loše. Njemu niko neće reći da on loše živi i zato što je njegova zemlja napala svoje susede i taj rat izgubila. Raspad Jugoslavije će mu kroz školu objašnjavati secesiju Slovenije, Hrvatske i Bosne, pričaće mu o balijama i ustašama i ko zna čemu, ali mu neće govoriti o tenkovima Prve gardijske koju su prolazili autoputem kroz Beograd i idući u Vukovar dok su Beigradani na njih bacali ceveće, a koji su se posle četiri godine vratili kao traktori od kojih su ti Beogradi okretali glave.

Sa druge strane, priznavanjem te tako očigledne stvari kao što je poraz, Srbija bi konačno stavila tačku na sva pitanja rata iz devedesetih. Posledice bi odjednom postale jasne – jer su to sve posledice poraza u ratu: i ekonomsko propaganje i promena vlasničke strukture jer je poražena radnička klasa i ideja samoupravnog socijalizma koju je predstavljao Milošević, šta god mi o njemu znali i govorili i šta god on u stvari bio, egzodus Srbia iz Hrvatske, nebriga za veterane. Poraz objašnjava i ulazak stranih banaka i gašenje domaćih, poraz objašnjava prodaju resursa i privatizaciju, poraz objašnjava i krah industrije – tada tehnologija se pokazala superiomaj, NATO nas je izbombardovao jer nismo mogli da se odbranimo, poraz objašnjava i toliko bežanje i apativu onih koji ostaju.

Neću rat jer neću poraz, nismo rekli, ali se negde nazire iz poruke: „Mi nećemo rat u Srbiji jer smo patriote i volimo Srbiju“, koju je video preko 500.000 građana u kasno proleće 1998. godine. Najbolji prijem te poruke je bio upravo na jugu Srbije, gde smo mi išli iznajmljenim kombijima. Ljudi u Kuršumiji, Bojiniku, Lebanu su znali šta znači rat i šta znači poraz – osetili su ga na svojoj koži u Hrvatskoj, za gde su ih mobilisali ne pitajući ništa. Znali su da i rat na Kosovu može samo da bude okončan porazom – jer je rat u Kosovo, a protiv Albanaca izgubljen ob momentu kada su Srbija prodali svoja imanja i otišli odatle. Operacija Potkovica i etničko čišćenje Albanaca sa Kosova je bila jedina taktika koju je Srbija imala pred sobom – jer je priču o ravnopravnosti i suživotu potrošila 24. marta 1989. pritisnjući medije da se uključi u rat. Medutim, znali su i ljudi u Kuršumiji u letu 1998. da neće moći puškom da uzmu ono što su prethodno prodali, znaju oni da to nije u redu.

„Neću rat“ letak, nismo mi imali iluzije, nije mogao zaustaviti rat na Kosovu ni bombardovanje koje nam visi nad glavom još od uvođenja UN sankcija krajem maja 1992. Naša idea je bila da pokažemo da je u Srbiji TO odbije Nacrt zakona o stanovanju i održavanju zgrada i da inicira izradu novog nacrtu, koji bi ozbiljno razmotriće primedbe iznete na javnoj raspravi. Ukoliko Vlada usvoji Nacrt i uputi ga Skupštini na usvajanje, pozivamo narodne poslanike da se upoznaju sa prigovorima iznemem na javnoj raspravi i da glasaju po svojoj savesti.

U Beogradu, 23. decembra 2015. godine
Učitelj neznanica i njegovi komiteti
Ko gradi grad ●

Pored činjenice da će Nacrt zakona o stanovanju i održavanju zgrada otiti na Vludu praktično nepromenjen, ili čak još gori u odnosu na verziju koja je ozbiljno kritikovana u javnoj raspravi, građane naročito treba da zabrine tekst obrazloženja, koji otklanja svaku sumnju da je ovakov Nacrt možda posledica predlagajućeg neznanja. Naprotiv, obrazloženje Nacrtu pokazuje da predlažeća jako dobro upoznat sa međunarodnim pravnim aktima koji ga obavezuju i iskustvima na koje može da se ugleda, kao i da odlično poznaje i razume probleme stanovanja u Srbiji i njihove uzroke – same ne želi da je.

Pozivamo Vludu da odbije Nacrt zakona o stanovanju i održavanju zgrada i da inicira izradu novog nacrtu, koji bi ozbiljno razmotriće primedbe iznete na javnoj raspravi. Ukoliko Vlada usvoji Nacrt i uputi ga Skupštini na usvajanje, pozivamo narodne poslanike da se upoznaju sa prigovorima iznemem na javnoj raspravi i da glasaju po svojoj savesti.

Učitelj neznanica i njegovi komiteti
Ko gradi grad ●

NEĆU RAT

Poziv na četvrti razgovor o radio emisijama Imenovati TO ratom

Četvrtak 24. decembra 2015. godine u 15.00h
Učitelj neznanica i njegovi komiteti
Resavska 21, stan br. 5, Beograd

Učitelj neznanica i njegovi komiteti i Centar za kulturnu dekontaminaciju pozivaju vas na četvrti u seriji razgovora o radio emisijama Imenovati TO ratom

RATNA I ANTIRATNA MOBILIZACIJA

Mnogo je stereotipa plasirano u javnosti o tome ko su ljudi koji su direktno učestvovali u ratu, na ratističima, a isto tako i o onome što zovemo antiratnim pokretom. U ovoj emisiji se čuje, s jedne strane, da nema lakog i jedinstvenog odgovora na pitanje zašto su ljudi išli u rat, da je bilo mnogo lomova i među ljudima i u njima samima. Da li je baš svako ko nije zelio da ratuje mogao lako da izmakne sili druge? „Ja sam bio radnik, a ne ratnik“ – kaže jedan od sadašnjih ratnih veteranu, i ne samo u njegovim rečima teza da su mobilisana „masa“ uglavnom bili radnici i seljac dobija kreditibilitet. Sa druge strane, nema odgovora na pitanje da li je antiratni pokret zaista postojao kao pokret ili se radi o akcijama i aktivnostima grupa koje nisu imale jasnu zajedničku politiku. Da li je jedno apstraktno „protiv rata“, stalno pučalo pod pritiskom razlike, da bi se na kraju i potpuno raspalo. I dok u korpusu „ratnika“ praktično nema dileme oko ratne klasne podele, u antiratnom korpusu takvo pitanje izaziva čudjenje.

Projekat Imenovati TO ratom smo pokrenuli 2011. godine sa ciljem da kroz svedočanstvo i saradnju učesnika rata i antiratnih aktivista istaknemo da Republika Srbija do danas nije priznala i uzela odgovornost za svoje učešće u ratu. Posledica ovakve politike zataščavanja je produžljivanje rascupa u društvu na političkim i na socio-ekonomskom nivou.

Ove emisije su asemblazi iščekaju iz preko dvesta intervjuja sa učesnicima rata i antiratnim aktivistima koji su realizovani u okviru projekta. Iz analiza intervju i drugih javnih razgovora sa različitim aktiviterima, identifikovali smo dvanaest teme relevantnih za današnje razumevanje perioda devedesetih. U mnoštvo pozicija i mišljenja intervjuisanih ljudi izdvojili smo različite aspekte opšte teme rata, a zatim iz tog pluraliteta izgradili koherentni temu i cele serije, i svake pojedinačne emisije.

Teme emisija su: O ratu danas; SFRJ, šta to beše; Raspad i rat; Ratna i antiratna mobilizacija; Rat i privatizacija; Ko je druga strana rata?; Političari i rat; Država i ratnici; Posledice rata; Ratni veterani i društvo

Emisije su tokom ove godine emitovane na lokalnim radio stanicama u sastavu mreže ANEM-a. Sada ih predlažemo za javnu raspravu u okviru dvanaest okruglih stolova, od kojih će svaki biti posvećen po jednoj emisiji. Tema diskusija biće sadržaj emisija, kao i format medijskog proizvoda.

Cetvrtu emisiju Ratna i antiratna mobilizacija možete preslušati na našem youtube kanalu na sledećem linku: <https://youtu.be/TOrVoYMOChc>

Prethodne razgovore možete pogledati na sledećim linkovima:
O ratu danas: <https://youtu.be/kPofSdt6Fy>
SFRJ, šta to beše: <https://youtu.be/8px9pLcPLXe>
Raspad i rat: <https://youtu.be/v87rEogDwpU>